

Sygn. akt X C 288/22 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lipca 2022 roku

Sąd Rejonowy w Toruniu X Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Katarzyna Malinowska

Protokolant: Magdalena Skinder

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 lipca 2022 roku w T.

sprawy z powództwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna w T.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W. o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) **Spółka Akcyjna w**

o **W.** na rzecz powoda **W. spółka z ograniczoną**

o **odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna w T.** kwotę 3220,76 zł

o (dwieście siedemdziesiąt sześć złotych siedemdziesiąt pięć groszy) wraz z odsetkami

o ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 listopada 2021 roku do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1117 zł (tysiąc sto siedemnaście

o złotych), wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się

o orzeczenia do dnia zapłaty.

Sygn. akt X C 288/22 upr

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 listopada 2021 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna w T. wniosła o zasądzenie od (...) Spółka Akcyjna w W. kwoty 3220,76 zł wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 4 listopada 2021 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa przez profesjonalnego pełnomocnika według norm przepisanych oraz kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że pomiędzy stronami sporny jest okres najmu oraz dobowa stawka najmu.

W dniu 7 grudnia 2021 roku został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, który utracił moc w całości na skutek wniesienia w terminie sprzeciwu przez pełnomocnika pozwanej. Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty. W ocenie pozwanego powódka zastosowała stawki znacznie wyższe niż te proponowane przez pozwaną, a także przewyższające stawki rynkowe. Zdaniem pozwanej działania poszkodowanej naruszyły obowiązek minimalizacji szkody, co doprowadziło do wygenerowania zbędnych, dodatkowych kosztów, za które pozwana nie powinna ponosić odpowiedzialności. Ponadto pozwana zakwestionowała okres wynajmu pojazdu

zastępczego. W jej ocenie działania powódki były zamierzone i miały na celu działanie na szkodę ubezpieczyciela poprzez przedłużenie okresu wynajmu pojazdu zastępczego.

W dalszych pismach procesowych strony podtrzymały stanowiska zaprezentowane w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 9 sierpnia 2021 roku doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzony został pojazd należący do poszkodowanej A. T., tj. pojazd marki S. (...) model K. o nr rejestracyjnym (...). Zdarzenie miało miejsce w T.. Sprawca szkody posiadał ubezpieczenie OC w (...) Spółka Akcyjna w W..

Bezsporne, a ponadto dowód: - dokumenty zgromadzone w aktach szkody (k. 62); - podsumowanie zgłoszenia szkody (k. 42-42v).

Szkoda została zgłoszona w dacie zdarzenia, tj. w dniu 9 sierpnia 2021 roku przez pełnomocnika A. T. – K. K.. W zgłoszeniu wskazano, że poszkodowana wynajmuje już pojazd zastępczy.

Bezsporne, a ponadto dowód: - pełnomocnictwa K. K. (k. 41); - podsumowanie zgłoszenia szkody (k. 42-42v).

(...) Spółka Akcyjna w W. przesłał A. T. w dniu 10 sierpnia 2021 roku informację o możliwości zorganizowania pojazdu zastępczego. Ponadto poinformował poszkodowaną o akceptowanej wysokości stawek za dobę w poszczególnych klasach pojazdu oraz, że w przypadku samodzielnie zorganizowanego wynajmu, zwrot kosztów nastąpi według cen wskazanych przez (...) Spółka Akcyjna w W..

Bezsporne, a ponadto dowód: - pismo z dnia 10 sierpnia 2021 roku (k. 43-46).

(...) Spółka Akcyjna w W. po dokonaniu oględzin pojazdu poinformował poszkodowaną o tym, że koszt naprawy pojazdu przekracza jego wartość rynkową, a zatem zachodzi szkoda całkowita. Informacja ta została wysłana dnia 19 sierpnia 2021 roku na wskazany przy zgłoszeniu szkody adres e-mail. Jednocześnie pozwana wystawiła uszkodzony pojazd na internetową platformę aukcyjną celem sprzedaży pozostałości uszkodzonego pojazdu. Aukcja została zakończona w dniu 23 sierpnia 2021 roku i tego samego dnia pozwana przesała poszkodowanej stosowną informację o oferowanej kwocie.

Dowód: - pismo z dnia 19 sierpnia 2021 roku (k. 47-48); - raport z wystawienia i zamknięcia aukcji (k. 49-50).

Pismem z dnia 23 sierpnia 2021 roku (...) Spółka Akcyjna w W. wysłał decyzję o przyznaniu odszkodowania w kwocie 21 815,75 zł. Wskazano, że odszkodowanie zostało ustalone jako wartość pojazdu przed wypadkiem pomniejszona o jego wartość po wypadku. Pieniądze zostały przekazane na konto poszkodowanej następnego dnia.

Dowód: pismo z dnia 23 sierpnia 2021 roku (k. 51); - lista wypłat odszkodowań (k. 52).

E-mailem z dnia 30 sierpnia 2021 roku zakwestionowana została wycena pojazdu. Pozwany przeprowadził ponowną wycenę pojazdu i decyzją z dnia 7 września 2021 roku dokonał dopłaty odszkodowania w kwocie 762 zł. Pieniądze zostały przekazane na konto poszkodowanej jeszcze tego samego dnia.

Dowód: - email z dnia 30 sierpnia 2021 roku (k. 55-56); - pismo z dnia 7 września 2021 roku (k. 57-58); - lista wypłat odszkodowań (k. 52).

A. T. korzystała z pojazdu zastępczego od dnia 9 sierpnia 2021 roku do dnia 13 września 2021 roku. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna w T. wystawiła poszkodowanej A. T. fakturę na kwotę 5043,00 zł brutto. Na powyższą kwotę składał się koszt wynajmu pojazdu przez pierwsze 7 dób po stawce 130 zł/doba netto oraz następne 29 dób po stawce 110 zł/doba netto. Ww. kwoty nie różniły się od stawek za pojazd zastępczych, które zostały zaproponowane przez pozwaną.

Dowód: - faktura VAT nr (...) (k. 16); - umowa najmu pojazdu (k. 15-15v); - zeznania świadka A. T. (k. 107-111).

(...) Spółka Akcyjna w W. uznał okresu wynajmu przez 16 dni i przyznał odszkodowanie z tytułu wynajmu pojazdem zastępczego w kwocie 1 822,24 zł. W uzasadnieniu pozwana wskazała, że zaakceptowała 16 dni wynajmu, na które składa się 10 dni oczekiwania na oględziny oraz 6 dni oczekiwania na wydanie decyzji.

Dowód: - decyzja pozwanego z dnia 6 października 2021 roku (k. 59-60).

Poszkodowana skorzystała z oferty sprzedaży wraku oferentowi wskazanemu przez pozwaną. Z tego tytułu A. T. otrzymała w dniu 13 września 2021 roku kwotę 10 221,20 zł

Bezsporne, a ponadto dowód: - zeznania świadka A. T. (k. 107-111).

Umową z dnia 13 września 2021 roku poszkodowana A. T. przełała na (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna w T. przysługujące jej roszczenia względem (...) Spółka Akcyjna w W., a związane ze szkodą z dnia 9 sierpnia 2021 roku.

Dowód: - umowa przelewu wierzytelności (k. 14-14v); - wiadomość email z wezwaniem do zapłaty (k. 17v).

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny był w dużej części bezsporny i w tym zakresie Sąd ustalił go w oparciu o zgodne oświadczenia stron i art. 230 k.p.c. Ponadto dokonując powyższych ustaleń faktycznych Sąd oparł się na podstawie załączonych do akt sprawy dokumentach, jak również kserokopiach i wydrukach przedłożonych przez strony. Sąd w pełni dał wiarę dokumentom zgromadzonym w toku postępowania. Ich prawdziwość i autentyczność nie budziła, w ocenie Sądu, jakichkolwiek wątpliwości. Należy zauważyć, że ich zgodność z oryginałem została poświadczona przez zawodowych pełnomocników wskazanych w art. 129 § 2 k.p.c. Sąd wziął pod uwagę również zeznania A. T.. Sąd dał wiarę tym zeznaniom w pełni, gdyż były one logiczne, spójne i korespondowały z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym.

Istotą sporu w sprawie było to, czy zastosowana w umowie łączącej poszkodowanego z powódką stawka dobowego najmu pojazdu była w okolicznościach sprawy uzasadniona, jak również czy uzasadniony był najem pojazdu zastępczego przez 36 dni.

Zgodnie z treścią art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (dalej jako: ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Zgodnie natomiast z art. 13 ust. 2 powołanej wyżej ustawy w obowiązkowych ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej odszkodowanie wypłaca się w granicach odpowiedzialności cywilnej podmiotów objętych ubezpieczeniem, nie więcej jednak niż do wysokości sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie. Z treści natomiast przepisu art. 822 § 1 k.c. wynika jednoznacznie, że co do zasady zakład ubezpieczeń ponosi odpowiedzialność w takim samym zakresie jak sprawca szkody.

W myśl art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W przepisie tym wskazana jest konstrukcja związku przyczynowego jako przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej. Uwzględniając art. 361 § 2 k.c. trzeba stwierdzić, że polskie prawo jako regułę wskazuje zasadę pełnego odszkodowania. Pojęcie strat jakie poszkodowany poniósł w rozumieniu art. 361 § 2 k.c., obejmuje także niezaspokojone przez poszkodowanego, zobowiązanie na rzecz osoby trzeciej. Koszty najmu pojazdu zastępczego, chociaż niepokryte bezpośrednio przez poszkodowanego, wchodziły w skład szkody. Poszkodowany (najemca) przenosząc bowiem na powoda (wynajmującego) swą wierzytelność wobec pozwanego z tytułu czynszu najmu, dokonał w ten sposób zapłaty. Sąd Najwyższy wyraził stanowisko,

że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej (zob. uchwała 7 sędziów SN z dnia 17 listopada 2011 roku, III CZP 5/11, LEX nr 1011468). Jednocześnie Sąd Najwyższy podkreślił, że nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i podkreślił, że każdy przypadek należy poddawać indywidualnej ocenie. Należy jednak zwrócić też uwagę na istniejący obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2 k.c. oraz art. 362 i 826 § 1 k.c.). Z tego względu na dłużniku ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela, a obciążeniem dłużnika. Pogląd ten został rozwinięty w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2017 roku (III CZP 20/17), zgodnie z której tezę wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione.

Konfrontując przytoczone rozważania z faktami ustalonymi w sprawie nie budziło wątpliwości, że zgodnie z zasadą pełnej kompensaty poniesionej szkody poszkodowana może domagać się odszkodowania obejmującego straty, którą poniosła oraz korzyści, które mogłaby osiągnąć, gdyby szkody jej nie wyrządzono, w tym również koszty wynajmu pojazdu zastępczego (art. 361 § 2 k.c.). Skoro skutkiem zdarzenia szkodowego było uszkodzenie samochodu uniemożliwiający korzystanie z niego, to uszczerbkiem w majątku poszkodowanej w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego są również koszty najmu pojazdu zastępczego. Bezspornym było, że samochód wykorzystywany był przez poszkodowaną i nie miała ona możliwości korzystania z innego pojazdu o porównywalnej klasie. Tym samym zasadnym i koniecznym był najem pojazdu zastępczego niezbędnego dla prawidłowego funkcjonowania poszkodowanego.

Odnosząc się do uzasadnionego czasu trwania najmu pojazdu zastępczego Sąd w okolicznościach niniejszej sprawy uznał, że okres 36 dni był zasadny. Szkada nastąpiła w dniu 9 sierpnia 2021 roku, jej zgłoszenia dokonano jeszcze tego samego dnia (czyli bez zbędnej zwłoki), zaś dnia 23 sierpnia 2021 roku przyznano i wypłacono poszkodowanej odszkodowanie odpowiadające stwierdzonej szkodzie całkowitej. Jednak na skutek zakwestionowania tej decyzji w dniu 7 września 2021 roku pozwana wydała decyzję o dopłacie w wysokości 762 zł. Ponadto poszkodowana skorzystała z oferty sprzedaży wraku oferentowi wskazanemu przez pozwaną i w dniu 13 września 2021 roku uzyskała za tę sprzedaż kwotę 10 221,20 zł. Dopiero od tego momentu zatem należało uznać, że poszkodowana miała 7 dni na nabycie nowego pojazdu (przy czym nie ma znaczenia czy taki rzeczywiście taki pojazd po uzyskaniu odszkodowania zakupiła) i dokonanie zwrotu pojazdu zastępczego. Nie budzi przy tym wątpliwości, że momentem, w którym poszkodowana uzyskała realną możliwość nabycia nowego pojazdu w miejsce uszkodzonego był dzień wypłaty pełnej kwoty odszkodowania, tj. 13 września 2021 roku (dzień wpływu środków za wrak pojazdu), stąd też dopiero wtedy powstał po jej stronie obowiązek podjęcia działań zmierzających do zorganizowania pojazdu i zwrotu pojazdu zastępczego.

Nie można zatem zgodzić się ze stanowiskiem pozwanej, że zakwestionowanie wartości pojazdu (nawet po 7 dniach od wydania decyzji) i dokonanie dopłaty kwoty 764 zł nie stanowiło przeszkody w nabyciu innego pojazdu. Treść decyzji aż do dnia jej wydania nie jest jeszcze przesądzona. Taka sytuacja zdaniem Sądu naruszałaby zasadę pełnej rekompensaty, której poszkodowany ma prawo oczekiwać od ubezpieczyciela, narażając go na dodatkowe koszty powstałe w wyniku podejmowania czynności obarczonych określonym ryzykiem. Nie budzi wątpliwości, że poszkodowanej powinien przysługiwać zwyczajowy tygodniowy okres na zagospodarowanie faktycznie wypłaconych mu środków i dopiero dalej idące przedłużanie terminu zwrotu pojazdu może być uznane za nieuzasadnioną zwłokę. W niniejszej sprawie uzasadniony byłby najem pojazdu nawet do 20 września 2021 roku, a został on zwrócony już w

dniu 13 września 2021 roku. Z tych względów za uzasadniony w okolicznościach sprawy, przy uwzględnieniu przebiegu postępowania likwidacyjnego, czas najmu pojazdu należało uznać 36 dni.

Stawki zaproponowane przez powoda w okresie najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowaną nie odbiegały – wbrew twierdzeniom pozwanej - od rynkowych i zaproponowane zostały w kwocie oraz w systemie stosowanym przez (...) Spółka Akcyjna w W..

Bezsporne było w sprawie to, że pozwana przesłała A. T. w dniu 10 sierpnia 2021 roku informację o możliwości zorganizowania pojazdu zastępczego. Ponadto poinformowała poszkodowaną o akceptowanej wysokości stawek za dobę w poszczególnych klasach pojazdu oraz, że w przypadku samodzielnie zorganizowanego wynajmu, zwrot kosztów nastąpi według cen wskazanych przez (...) Spółka Akcyjna w W.. Dobowe stawki najmu naliczone przez powódkę nie przekroczyły tych cen. Zarzuty pozwanej w tym zakresie nie znalazły potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym.

W związku z powyższym w punkcie I wyroku Sąd uwzględnił powództwo w całości. Za uznany czas najmu należało wypłacić kwotę najmu ustaloną przez powoda, tj. przez pierwsze 7 dni po 130 zł a przez kolejne 29 dni po 110 zł (powiększoną o 23% VAT) pomniejszoną o wypłaconą kwotę 1 822,24 zł, tj. kwotę 3220,76 zł.

O odsetkach od powyższej kwoty orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. Powódka dochodziła odsetek od należności głównej od dnia 4 listopada 2021 roku, zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, który zobowiązuje zakład ubezpieczeń do wypłaty odszkodowania w terminie 30 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie. Powódka zawiadomiła pozwaną o szkodzie w dniu 4 października 2021 roku, stąd też roszczenie stało się wymagalne z dniem 4 listopada 2021 roku.

W przedmiocie kosztów procesu (punkt II wyroku), Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. – w myśl zasady odpowiedzialności stron za wynik procesu – obciążając nimi przegrywającą w całości pozwaną. Na koszty procesu w wysokości 1 117 zł, które poniosła powódka złożyły się: opłata sądowa od pozwu (200 zł), zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, opłata od pełnomocnictwa (17 zł), zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej oraz wynagrodzenie pełnomocnika (900 zł), ustalone stosownie do § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie. O odsetkach ustawowych od ww. kwoty orzeczono na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c., orzekając je od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.